

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETME NYEK DÍJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyiltéri közlemények sora:
 25 Lei.

GYERGYÓ

Szerkesztőség és kiadóhiva-
 tal: Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
 fogadunk el.

Telefon: 14.

Felelős szerkesztő: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Kiadótulajdonos: Márk István.

Egyes szám ára 4 Lei.

Gyárfás Elemér beszéde

az orvosi kinevezés felülvizsgálására és
 hatálytalanítására vonatkozó törvényhez
 a szenátus 1931. július 9-iki ülésén.

Elnök Ur, Szenátor Urak,
 nagyon sajnálom, hogy a közegészségügyi
 tárca viselője nincsen jelen s így kénytelen va-
 gyok e javaslat ellen felmerülő kifogásaimat az
 ő távollétében előadni.

Ugy ítélem, hogy ez a törvényjavaslat elvi
 szempontból igen nagy jelentőségű. Amint egy
 pillantással átfutottam rajta — mert hiszen csak
 most osztották ki közöttünk — azt kívánják
 tőlünk, Szenátor Urak, hogy hatalmazzuk fel a
 közegészségügyi miniszter urat arra, hogy e tör-
 vény kihirdetésétől számított hat hónapon belül
 felülvizsgálhassa és hatálytalaníthassa mindazo-
 kat a kinevezéseket és véglegesítéseket, melyek
 a jelenleg érvényben lévő közegészségügyi tör-
 vény alapján eszközöltettek.

Mit jelent ez?

Azt jelenti, hogy mindazok a tisztviselők
 és orvosok, akiket az előző kormányok nevez-
 tek ki, akkor is, ha kinevezésük végleges jel-
 legű volt, elmozdíthatók lesznek állomásukból.
 Már pedig ez a legnagyobb foku igazságtalan-
 ság ezekkel az emberekkel szemben. Ez az in-
 tézkedés teljes bizonytalanságot fog teremteni
 a közéletben s amellett súlyos hiba azért is,
 mert lábbal tapossa a stabilitás és jogfolytono-
 ság nagy elvét, melyet pedig a legszigorub-
 ban meg kellene óvni éppen a mai nehéz hely-
 zetben.

G. Elefteriu: Akkor is, ha törvény-
 telenül voltak kinevezve?

Gyárfás: Szenátor ur, ha törvénytele-
 nül voltak kinevezve, annak hatálytalanítására
 nem kell külön törvény. Miként lehetséges azon-
 ban, hogy törvénytelenül lett volna kinevezve
 az a megyei főorvos vagy kórházigazgató, aki
 az akkor érvényes törvény alapján neveztetett
 ki és miként hozhatunk mi itt olyan törvényt,
 mellyel arra jogosítjuk fel a minisztert, hogy

felülvizsgálja és hatálytalaníthassa sz összes ki-
 nevezéseket? Ez teljesen lehetetlenség!

Átfutottam a Consiliul legislativ vélemé-
 nyét s nagyon meglep, hogy e tanács nem mi-
 nősíti alkotmányellenesnek ezt a rendelkezést.
 Nézetem szerint ez lerombolja magának az al-
 kotmánynak alapelveit, a stabilitás és folyto-
 nosság elvét, melyek az állami élet nyugodt mű-
 ködését képezik.

Sajnálatomra kénytelen vagyok kijelenteni
 a Magyar Párt nevében, hogy mi ezt a javas-
 latot meg nem szavazhatjuk.

Mindnyájunknak kötelessége — nemcsak
 a miénk, hanem az Önöké is — hogy megőriz-
 zük a megállapított törvényes rendet s ha Önök
 azt óhajtják, hogy azok a tisztviselők, akiket a
 mostani kormány fog kinevezni, nyugodtan tel-
 jesítsék kötelességeiket, abban a tudatban és
 meggyőződésben, hogy szerzett jogukat tiszte-
 letben fogják tartani az összes elkövetkezendő
 kormányok, akkor Önöknek is ugyanilyen tisz-
 telettel kell viseltetni azokkal a kinevezésekkel
 szemben, melyeket az előző kormányok törvé-
 nyes formában és végleges jelleggel eszközöltek.

A leghatározottabban tiltakozom az ilyen
 eljárás ellen és kijelentem, hogy ezt a javasla-
 tot meg nem szavazhatom.

Egy hang: Tudomásul vétetik.

Dr. Alexandru Slatineanu elő-
 adó: Engedjék meg, hogy csak egy kis ma-
 gyarázatot adjak: a Consiliul Legislativ véle-
 ménye nem kifogásolja a javaslat alkotmány-
 szerűségét.

A szenátus — minden további vita nélkül
 — 78 szavazattal 10 ellen megszavazta a javas-
 latot. A javaslat ellen leadott szavazatok között
 több kormánypárti szenátor szavazata is volt,
 kik az ülés után kijelentették, hogy ők maguk
 is helytelenítik a törvényt és ellene szavaztak.

Uj interimár bizottság Gyergyószentmiklóson.

A közigazgatási törvény rendelkezései sze-
 rint, Csikvármegye prefektusa átalakította Gyer-
 gyószentmiklós interimárbizottságát, amelynek
 eddigi hét tagja helyett csak öt tagja lesz. A
 régi bizottsági tagok egyrésze megmaradt. Dr.
 Doboreanu Mihail elnök távozott és helyette az
 interimárelnöki állást dr. Makkay Domokos ügy-
 véd vette át.

A változás, eltekintve attól, hogy jelenleg
 egész Erdélyben Gyergyószentmiklós az egyet-
 len város, ahol magyar interimárbizottsági el-
 nök vezeti az ügyeket, mindenképpen kedvező
 és a bizottság mai összeállítása feltétlen rokon-
 szenvesebb, mint volt a megelőző.

Dr. Makkay elnökön kívül a bizottság tag-
 jai Aurel Neguescu görögkeleti pap, Teodor
 Chindea főgimnáziumi igazgató, Sáska Andor
 kereskedő, Pongrác Elek földműves. Így két ro-
 mán és három magyar tagja van a bizottságnak.

Gyilkostói hírek.

A Gyilkostó forgalma napról-napra emel-
 kedik. E gyönyörű vidék híre lassan kezd el-
 jutni az ország legtávolabbi zugaiba is.

Aug. 5-én, szerdán Őtescu belügyi alminisz-
 ter rándult ki a tóhoz dr. Makkay Domokos
 polgármester társaságában. Elragadtatva szem-
 lélte csodás bérceinket s nagy jövőt jósolt a
 létesítendő Gyilkostelepnek.

Fürdőszegény városi közönségünk bizo-
 nyára nagy örömmel veszi tudomásul a hírt,
 hogy Novák Béla strand-fürdője a Gyilkostó
 mellett öt egyes és két közös kabinnal elkészült
 s e hó 9-én, vasárnap megnyílik a nagy közön-
 ség részére.

Őszinte örömmel halljuk azt a tervet is,
 hogy a városi tanács rövidesen hozzákezd a
 Gyilkostó egész környékének táblákkal való
 megjelöléséhez. Ez bizony nagyon hiányzott s

nagyon meg fogja könnyíteni az eddig nehezen
 megközelíthető természeti szépségek megisme-
 rését is.

A közbirtokosság elnökségétől vesszük a
 hírt, hogy a villatelek igénylők száma annyira
 megsaporodott, hogy a már kimért pácellák-
 kal nem lehet kielégíteni az igénylőket.

Ezért László Antal városi főmérnököt fel-
 kérte, hogy újabb villatelkeket jelöljön ki, a
 főmérnök pénteken hozzá is fogott már a to-
 vábbi parcellázáshoz.

A közbirtokosságnak mult vasárnapi igaz-
 gatósági ülésén többek között dr. Hirsch Hugó
 kórházi igazgató főorvos, dr. Csiky János hely-
 beli orvos és Netőtean rendőrfőnök részére is
 villatelket szavaztak meg.

Az országos tornaegylet és egy temesvári
 csoport is érdeklődik még nagyobb telek után.

A széleskörű érdeklődést a közbirtokosság
 kellőképp méltányolja is és rövidesen a már ré-
 gen tervbevevett utak kiépítését is megkezdi.

Amint e sorok írásakor értesülünk, a na-
 pokban az Erdélyi Kárpát Egyesület egy na-
 gyobb csapatja autóbusszon érkezik a tóhoz. Két
 hét előtt járt a másik csoport.

Végezetül még el nem mulaszthatjuk a
 Csere-utcában lakók figyelmét felhívni arra a
 sajnálatos körülményre, hogy rakoncátlan gye-
 rekek a mult vasárnap köveket dobáltak a tó
 felé robogó autók után. Az ilyen gyerekeket a
 szülők szigorúan fenyítsék meg, mert az ilyen
 meggondolatlanúságok rengeteget ártanak Gyer-
 gyó idegenforgalmának.

Tudnivalók az új cégbejegyzésről.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és ipar-
 kamara tudomására hozza az érdekelteknek,
 hogy — mint már a mult hó 18-án kelt köz-
 leményében előre jelezte, — a Monitorul Oficial
 f. év július 27-iki számában megjelent a cég-
 törvény oly értelmű módosítása, hogy a bejegy-
 zés meghirdetése csak a kamara buletinjében
 kell történnék. Ezen módosítás által a bejegy-
 zési költségek a Monitorul Oficial hirdetési dí-
 jával jelentékenyen lecsökkentek.

A kamara kiküldött tisztviselői a kerület
 városaiba történt kiszállásuk alkalmával az ér-
 dekképviselési intézmények vezetéséig kellőleg
 kioktatták a bejegyzési kérések kitöltését ille-
 tőleg, amely alkalommal az érdekeltekkel abban
 is megállapodtak, hogy a kiszállást követő 2—3
 héten belül az egyes városokban jelentős meny-
 nyiségű kérés elkészítést fog nyerni, amikor is
 — értesítésre — egy kamarai tisztviselő egy
 újabb kiszállással fogja a kérések aláírásának
 hitelesítését a helyszínen eszközölni. A kamara
 arról értesíti érdekeltjeit, hogy most már a ké-
 rések elkészítésének és díjmentes hitelesítésé-
 nek itt a legfőbb ideje. És itt újlag nyomaté-
 kosan felhívja a kamara az érdekelteket, hogy
 sürgősen tegyenek eleget bejegyzési kötelezett-
 ségüknek, mert azok, kik ezt az október 1-ig
 adott határidőig elmulasztják teljesíteni, súlyos
 pénzbüntetésnek teszik ki magukat.

Egyidejűleg felhívja a kamara a kerület
 járási székhelyei érdekeltjeinek figyelmét arra,
 hogy amennyiben a község vagy annak köz-
 vetlen környéke bejegyzés alá eső kötelezettjei-
 nek nagy száma indokoltá tenné egy kamarai
 tisztviselőnek a kérések kitöltése és hitelesítése
 végetti kiszállását, úgy ezen érdekeltek fordul-
 janak e kívánságukkal a kamarához, közölve
 egyben a bejegyzendőek számát is. A kérés be-
 érkezése után a kamara közölni fogja azt, hogy
 a kiszállás mikor és milyen körülmények között
 történhetik.

Letartóztatták dr. Barabás János ügyvédet az alfalvi bombamerényletben való részvétel gyanúja miatt.

Ávéd János meggyilkolása ügyében a csikszeredai törvényszék vizsgálóbírója augusztus hetedikére tűzött ki terminust a tanúk kihallgatására. Körülbelül tizenkét tanut idézett be, akik valamennyien megjelentek.

Idézés nélkül jelent meg a vizsgálóbíró előtt Ungváry András tönkrement alfalvi fakereskedő, aki dr. Barabás Jánost azzal vádolta meg, hogy részese, sőt felbujtója az elvetemült gaztettnek. Egyéb ügyvédi működésére vonatkozó vádak is hozott fel ellene, amelyeket a vizsgálóbíró mind jegyzőkönyvre vett.

Ungváry kihallgatása előtt Barabás János megkísérelte, hogy öt hallgatásra bírja. Félrehívta a törvényszéki folyosón, ötszáz lejt adott neki és megígérte, hogy másnap Alfaluban minden kívánságát teljesíti, amit csak akar.

Ungváry a kapott pénzzel orditózva rohant végig a törvényszék folyosóján, be egyenesen a vizsgálóbíró szobájába s az ötszáz lejtet a vizsgálóbírónak átadta.

A kihallgatás egész délelőttje Ungvárynak Barabással és Barabásnak a vádlottakkal való váltakozó szembesítésével telt el.

Pál Dénes és Ambrus Lajos vádlottak azt állították, hogy őket Ávéd János meggyilkolá-

sára Barabás állandóan biztatta, sőt ő mutatta meg a hálószoza ablakát is, hogy abba kell tenni a pokolgépet, és ő jelölte meg az időt is, amikor a merényletet végre lehet sikeresen hajtani.

Egyéb terhelő körülmények is merültek fel ellene, amelyek magukbanvéve jelentékteleneknek látszanak, de együtt súlyos gyanuokat jelentenek.

Reggeltől este hétig tartó kihallgatás és állandó szembesítések után a vizsgálóbíró dr. Barabás Jánost, akit már délben őrizetbe vett, mint gyilkosságra való felbujtás vádjával terheltet, letartóztatta.

Barabást levitték a csikszeredai ügyészségi fogházba, ahol egyelőre marad. A letartóztatás érvénybentartásáról vagy megsemmisítéséről a törvényszék három napon belül határoz.

Bár, ismételjük, dr. Barabás János ellen igen sok terhelő körülmény merült fel, amelyek látszólag megdönthetetlenül bizonyítják, hogy neki a merénylet közepén van, mielőtt bűnösségét elhinnék, a további adatok megvizsgálására van szükség.

Boanghin-ok multjából.

Irtá: Agliceriu Remus.

Alábbi közérdekű cikket az „Ellenőr” legutóbbi számából vesszük át.

A legutóbbi trónbeszéd ráirányította a parlament figyelmét a csatolt területekre, mintegy kiemelve, hogy ezek mostanáig bizony nem a legtestvéribb bánásmódban részesültek. De hát részesülhetett-e más bánásmódban például Erdély, amelyről csak pár hónappal ezelőtt is Románia nagytudású történelemprofesszora, Jorga Miklós, jelenlegi miniszterelnök azt mondotta:

— Előttem több értékkel bír Bukuresti bármely külvárosa, mint ezer erdélyi falu!...

Ha a történetíró maga, ennyire értékeli Erdély szellemi kincsét és erkölcsi súlyát, csodálkozhatunk-e mi erdélyiek, hogy a regátiak legnagyobb része előtt csak mint „boanghin”-ok vagyunk ismeretesek? Ne tessék e szó jelentését a szótárban keresni, mert nem található meg semmiféle román szótárban. Erdélyből származó kétféle, alsóbbrendű, ügyefogyott, magával is tehetetlen, bárgyu lényt jelent, mely emberalatti mi voltánál fogva szintén csak alsóbbrendű munkák elvégzésére használható. Természetesen, csak ilyen bánásmódban is részesülhet!...

Hogy Jorga Miklós tanár ur kellően értékelhesse e boanghinokat, bemutatunk egy kis fejezetet ezek multjából, mint történeti adalékot. Igen, mint történetet. Mert a „boanghin”-oknak is van történelmi multjuk. A magyarok mellett, a magyarok ellen, úgy, ahogy a sors könyvében volt megírva és ahogy az ezredéven át együtt lakó népeknél elfordulni szokott. Mint román-török, román-görög, román-orosz stb. vonatkozásokban is láthattuk. E soroknak aktualitást ad Maniu Gyulának a politikai szintérről való visszavonulása. A „boanghin”-okat meg nem értő regáti mentalitás megrökönyödve állt Maniu gesztusával szemben. Ennek a megrökönyödött mentalitásnak a megnyugtatóására ide íktam egy magyar egyetemi professzornak, Márki Sándornak, erdélyi románokról „Bihari román írók” cím alatt 1880-ban kiadott könyvéből a következő fejezetet (61. lap):

Gozsdu Manó, 1812. febr. 11-én született Nagyváradon, a gimnáziumot Egerben, a jogot Pozsonyban végezte. Politikailag és társadalmilag érdekes tény az, hogy Magyarországon a cenzura ügyében a királyi táblához írt folyamodványát először egy oláh ifju adta be — magyarul. Ezt a merészséget Gozsdu Manó követte el 1827-ben.

— „Quanta temeritas ab hoc juvene!” — tört ki az egyik ülnök, mikor a magyar kérvényt megpillantotta.

— Forsitan est linguae latinae ignarus? — gúnyolódott a konyhalatinságu ur.

— „Quid vult histe cum hac lingua be-tyárika?”

S már-már „decretum est”, hogy érdemes tárgyalásra sem alkalmas, mikor végre egy higgadtabb ember mégis megjegyezte:

— Non habemus legem, tenore cujus pertractatio hujus instantiae lingua hungarica conceptae interdicta esset és így, mivel a törvények ez esetre utasítást nem tartalmaztak, a magyar folyamodást mégis csak elfogadták.

Letevén ekként az ügyvédi vizsgálatot, Pesten nyitott irodát, hol a görög-román egyházi bizottságnak is tagja és a hitközség prókátor. Mint ilyen is, hive volt a magyarságnak. Széchenynek példája által magába térésre nógatva, sok mágnás ő tőle tanulta meg a magyar „anyai” nyelvét s a haza törvényeit. Bűnügyekben, pl. Mocsonyi Péter gyilkosa ellen mondott remek vádbeszéde igen jó nevet szerzett neki (ekkor már kir. ügyész volt). Védő és vádló beszédeit elszórva, számos hazai és külföldi lap közölte.

Mint láttuk, az 1848-iki eseményekben már volt némi szerepe, mindazonáltal az abszolútizmus korában is vállalt megyei hivatalt. Az októberi diplomának közzététele után Krassó-megye főispánjává nevezetve ki, az 1861. évi országgyűlésen, mint a felsőház tagja, jelent meg. Ott nemcsak jegyzői tollával fejtett ki tevékenységet, hanem szónoklataival, pl. a felirat tárgyában mondott beszédével is magára vonta a figyelmet. Az országgyűlésnek feloszlatása után főispánságáról is lemondott s a politikától egyelőre visszavonulva, inkább nemzetgazdasági tanulmányokra adta fejét s elnöke lett a „Pesti biztosító társaság”-nak és a „Concordia gőzmalom társaság”-nak. A provizóriumnak embe- rei végre beleharaptak az egyezkedések savanyu almájába. 1865. decemberére kihirdették az országgyűlést. Október 5-én Nagyváradon tartott értekezletükben a bihari románok a választásokban való aktív szereplésre határozták el magukat s több helyütt állítottak nemzetiségi jelölteket. Gozsdu Tenke küldte fel.

— Testvéreim! — mondotta választóinak, — ti azt kiáltjátok, hogy éljen Gozsdu! Én pedig azt kívánom, hogy csak addig éljen, míg a ti javatokra él. Attól a peretől fogva, mikor nem azért fog élni, ne éljen többé Gozsdu!

Az országgyűlésen a Deák-párt hive volt és az volt a meggyőződése, hogy az isteni gondviselés, maga a világ népeinek Istene tüzte ki a magyar és román nemzetnek azon rendelte-

tést, hogy együtt kell egy örökké tartó frigyen élniök, egymással van dicső jövődjük, egymással szemközt, mindkettőjüknek veszniök kell. 1867-ben a Lipótrendet kapta, 1869-ben a legfőbb ítélőszék bírójává nevezték ki. Testében elesigázva, 1870. febr. 3-án elhunyt.

Félmillió forintot kitevő vagyonát művelődési célokra a gör. kel. románoknak hagyományozta. A román irodalomnak is barátja volt. A román deklarált három Hunyadinak arc-képét stb. saját költségén nyomatta ki.

Ezt írta és így irt Márki Sándor dr., Erdélynek egyik akkor született fiáról, mikor az okiráltság még a fanariotáknál tartott és Bukarestben még hire-hamva sem volt románnyelvű iskolának! És a bukaresti sajtó azon része, mely ádáz gyűlölettel rohan nap-nap után min- dennek, ami erdélyi, nem más, mint hü kifejezője azon politikai dajkák eszmevilágának, kiknek előlmi táplálkozott és felnevelkedett. Ebből a talajból nőttek ki az Anghelescu-féle lelkek, amelyeknek az univerzális kultúrával való közösségük csak színleges. És ezen lelkifogyatko- zásukat a sovinizmus palástjával takarják el. Jorga Miklósnak Erdély ellen intézett „hajrá”-ja után, bármennyire is „hurra!”-t akarna belőle csinálni, ráeszméltunk a régi adoma egy új kiadására.

Fogesikorgató téli időben betér a cigány egy jómódu kuria kapuján. Az ispán a zsellér ház küszöbén odainti és félig szánakozva, félig tréfásan kérdi:

— No móré, mit akarnál inkább, egy kis szalonnát, vagy pedig melegedni?

— Csókolom a kezsit, drága ispán ur, szalonnát szeretnék piritani.

Ugylátszik, a tudomány fáklyájánál is lehet „szalonnát piritani”, csak érteni kell hozzá. Csak boanghinokat ne akarjanak sütni, urak, — mert tetszetek látni, hogy — kulturlények. Szolgálhatunk más példányokkal is, a multból, a jelenből, román, magyar, német vegyesen, bér- ces Boanghina ország tájékaról!...

HIREK.

A „modern” koldus.

Nem is álmodtam volna róla, hogy még erről is írjak. De már régtől óta ott forrong lelkem mélyén egy kép, mely habár teljes kikerekítetttségnek nem is örvend, de nem ritkán kopogtat benső énem ajtaján. Hol gyengébben, hol erőteljesebben; míg végre kikívánczik a felszínre.

A fájó — lelkük közül való volt. Megcibálta, alaposan agyonnyírálta a Sors keze — nálam ez egyenlő az isteni-gondviseléssel. A szegénység- ből élt. Ezer bánat, fájdalom, kiközösítettség fakadhatott e talajból. Sohasem felejttem el: Égetőn tűzött le a nap, midőn egy alkalommal megjelent „portánkon”. Egyszerűen, minden kerteles nélkül. Megjelenése bemutatkozása volt. A megroppant testét, kopott zsakett fedte; fejét egy rossz cylinder védte a nap tüztől. Se szó, se beszéd kikérte a maga porcióját. Azt mondta, ez neki dukál. Majd vizet kért s köszönt: „Alá szolgája...”

Ez a csinált egyszerűség, ez a szemtelen nyíltság, ez a fölényes modor az első percben bántott: „miféle fajzat lehet ez a lakonikus „csoda- bogár”? Mintha legalább is le volna kötelezve neki az ember!” Annyira egyszerű s közvetlen ez az ember s mégis annyi titokzatosság. Leplezetlenség szól lelkemhez ha ráemlékezem. Évszázadok koldus- népe vonul el szemem előtt az Ő személye mellett van közös vonás sok közöttük. Mind nagyon alkal- mazkodók, bámulatosan elasztikusak. Megtalálom a Krisztusi idők „szegény Lázárját”, de ott van a huszadik század regénye is: a „modern koldus...” Cylinderrel a fején „alá” szolgáját” köszön... Valóban alá van szolgálva sok mindennek és sok mindenkinek. Sokan parancsolnak neki s Ő mégis úgy véli, mintha Ő rendeltetkezne. Strucc és csiga- politikát folytat. Ha üldözik, fejét homokba dugja; ha orrára koppintanak, szarv-gombjait házába vonja s így gondolkodik: „Nincs világ az én világomon kívül. Itt pedig egyedül én vagyok az ur...”

Szegény öntudatlanság lázában szenvedő hu- szadik század „modern” koldusa sajnállok, szívem- ből sajnállok!... Mikor veted le már egyszer az öntudatlanság káprázatát?...

— **Halálozás.** Özv. Ferencz Andrásné Il-
lyés Mária f. hó 3-án életének 64-ik évében
Szárhegyen elhunyt. Temetése 5-én délután volt
nagy részvét mellett.

Özv. Buslig Tódorné Sáska Róza éle-
tének 68-ik évében f. hó 4-én Gyergyószent-
miklóson meghalt. Az elhunytat gyermekein,
unokáin és dédunokáin kívül kiterjedt rokon-
ság gyászolja. Utolsó útjára csütörtökön d. u.
a város minden rétegéből sokan kísérték, ame-
lyen az Ipartestület és Dalkör testületileg je-
lent meg.

— **Esküvő.** Török Árpád, a Szent György-
sörgár gyergyószentmiklósi raktárának tiszt-
viselője, vasárnap, f. hó 9-én délután vezeti ol-
tárhoz Gyergyószentmiklóson Jakab Annuskát
Marosvásárhelyről. Tartós boldogságot kívánunk
a fiatal párnak.

— **A gyergyószentmiklósi Ipartestület**
Kulturosztályának és a Katholikus Legényegye-
let vasárnapi estélyének műsora: 1. Nyitány,
előadja a Kulturosztály zenekara. 2. Egy szin-
darab. 3. Ének. 4. Monolog. 5. Zene. 6. Ének.
7. Egy szindarab. Konferál Kertész István. Mű-
sor után tánc. Muzsikál Sándor István zene-
kara. Mint már lapunk múlt számában írtuk,
az estély az Ipartestületben lesz megtartva és
mint az előkészületekből következtetni lehet, a
teljes siker jegyében fog lefolyni.

— **Bál-estély Szárhegyen.** A szárhegyi
ifjuság folyó hó 15-én, Nagybologasszony nap-
ján este 8 órai kezdettel bált rendez Szárhe-
gyen a Közbirtokossági Székház nagytermében
a felsősófalvi tűzkárosultak javára. Nemes és
szép dolog azokon a szerencsétleneken segíteni,
kik saját hibájukon kívül lettek földönfutókká.
Az estélyre a meghívók szétmentek. A rende-
zéség ezuton kéri szíves elnézését mindazoknak,
kik véletlen tévedés folytán meghívót nem kap-
tak. Ez azonban nem gátol meg senkit abban,
hogy megjelenésével ne vegye ki részét a fel-
sősófalvi tűzkárosultak felsegélyezésére beindi-
tott akcióból.

— **Székelyudvarhelyen szeptember 5. és**
6-án lesz az idei kath. nagygyűlés. A Katho-
likus Népszövetség intézőbizottsága évről-évre
nagy érdeklődés mellett és fényes sikerrel ren-
dezte meg a kath. nagygyűlést Erdély külön-
böző városaiban, legutóbb Kolozsváron. Amint
értesülünk, ez évben Székelyudvarhelyre van ter-
vezve ez az impozánsnak ígérkező összejövetel.
A rendezőség, melynek helyi bizottságai Szé-
kelyudvarhelyen már is elevenen dolgoznak a
siker érdekében, különösen a székely falvak fel-
vonulására számít s ez fogja a jelen évi nagy-
gyűlés jellegét adni. Az előértekezleteken, ame-
lyeket szeptember 5-én tartanak, a korszükség-
leteket tárgyalják meg, a legújabb pápai körle-
velek ismertetése kapesán, szeptember 6-án pe-
dig ünnepi diszgyűlések lesznek, a legkiválóbb
egyházi és világi szónokok közreműködésével.
A résztvevők jelentkezését már mostantól kezdve
elfogadják a helyi rendezőbizottság, melynek el-
nöke Biró Lajos fg. igazgató (Odorheiu, Liceul
rom. cat.). Az odautazást megkönnyíti az a kör-
ülmény, hogy Székelyudvarhely a fürdőhelyek
közé fel van véve.

— **Brassói fakeskedők a csiki deszká-**
sok ellen. A brassói fakeskedők beadvánnyal
fordultak a brassói Kereskedelmi és Iparkamara-
hoz, melyben kérték, hogy a vidékről behozott
deszka árusítását tiltsa el. Ez az intézkedés fő-
leg három csikmegyei község, Dánfalva, Karc-
falva és Szenttamás ellen irányul, mely közsé-
gek lakosságának emberemlékezet óta egyik
kereseti forrása, hogy fenyőfáját vízi fürészek
deszkává dolgozza fel és tengelyen Brassóba
szállítva ott értékesíti.

Most Szabó Béni országgyűlési képviselő,
a brassói Ipartestület elnöke értesíti Pál Gábor
csikmegyei szenátort, hogy a belügyminiszter a
kamara megkeresésére a szekerekkel szállított
deszkaárusítást következőképp szabályozta: Bras-
só város területén deszkát csak az adhat el, ki
igazolja, hogy az saját erdejéből, vagy olyan
közbirtokosságtól származik, melynek az eladó
tagja. Az igazolványt a közbirtokosság vagy a
községi előjáróság állítja ki és a járási erdő-
gondnokság láttamozza. Azok, kik saját fuvar-
ral nem rendelkeznek és deszkájukat fuvarossal

küldik eladni, kötelesek fenti igazolványt sze-
mélyesen bemutatni. Akik olyan deszkát visz-
nek eladni, mely nem saját erdejéből, vagy olyan
közbirtokosságtól származik, melynek eladó tagja,
kötelesek magukat mint deszkaárusítók az il-
letékes Keresk. és Iparkamaránál bejegyeztetni.

— **Halálos baleset.** Balla Imre, Balla Ven-
cel villanszerelő 85 éves apja a Gyilkostónál,
Madaraspataknál a múlt hét szerdáján egy szik-
láról lezuhant és halálra zuzta magát. Holttestét
hosszas keresés után e hét kedd napján talál-
ták meg.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és**
iparkamara közleményei. Gyümölcs exportörök
tudomására hozzuk, hogy az exportáláshoz szük-
séges „Declarațiuni de incărcare” megérkezett
az Iparkamarához és darabonként 3 lejért kap-
ható; minden export vagon gyümölcs után 3
példányban állítandó ki a deklaráció.

Közljük a Vámvezérigazgatóság tarifa
osztályának f. év július 24-iki 227853. számú
alábbi közleményét:

A Monitorul Oficial f. év július 25-iki 170-ik
számában megjelent törvény szerint, a selyem-
kelmék, valamint a nyers és műselymet tartal-
mazó kelmék után, melyek belföldön is gyár-
tattak, az eddig szedett 16.50% és 11%-os
luxusadó eltöröltetett és azon adók helyett a se-
lyem fonalak, valamint a selyemhernyógubók
után az alábbi fix taxák fizetendők:

1. Az importált nyersselyem fonalért (vám-
tarifa 201—205. szak.) a vámtaxa és a 2.20%
forgalmi adó mellett fizetendő még kgr-ként
280 lej fix luxusadó.

2. Az importált műselyem fonalért (vám-
tarifa 497, 498, 499. szak.) az import jogok és
a 2.20% forgalmi adó mellett fizetendő még
kgr-ként 110 lej fix luxusadó.

3. Az importált száraz selyemhernyó gu-
bókért (vámtarifa 199. szak.) az import jogok
és a forgalmi adó mellett fizetendő még kgr-
ként 65 lej fix luxusadó.

4. Az importált zöld selyemhernyógubók-
ért (vámtarifa 199. szak.) az import jogok és
a forgalmi adó mellett fizetendő még kgr-mon-
ként 16 lej fix taxa.

5. Az importált nyers és műselyemből szöv-
ött, fonott és más módon előállított kelmék után,
mint eddig is a 16.50%-os, illetve 11%-os lu-
xusadó fizetendő aszerint, amint 25%-on felül
60%-ig tartalmaz selymet, vagy 25%-on alul.

8. Az importált szövött fonott és selyem-
kelmék után, melyek selyemtartalma 25%-on
alul van, nem kell fizetni a 2.20%-os adót is
mint eddig, hanem csak a 11%-ot.

— **Öngyilkos katona.** Partenie Nicolae, a
marosvásárhelyi 2. vasutezred katonája, ki az
augusztus elsei kommunista mozgalom megaka-
dályozása keretében a vasúti pálya őrzésére volt
kirendelve, csütörtökön szolgálati fegyverével
agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

Az „Ellenőr”, Tóth Sándor kitűnő politikai,
közgazdasági és kritikai lapjának legújabb száma a
megszokott nivós tartalommal jelent meg. Kiemeljük
alábbi főbb cikkeit: Bankügyezsek Eldorádója az 1931-
es nyomoresztendőből, Boanghinok múltjából, Kovács
Aladár: Bárd Miklós tanulmány, Kánikulás politika,
Romániában drágább az ásványvíz, mint a bor. Egyre
több panasz a telefon ellen, Gyergyóban akkor fizet
az ügyvéd, ha akar, Üvegdarab a sörben, Egy európai
zsebtolvaj tüntetése, Egy vezér megvilágítva, Vizszol-
gáltatás helyett kommunikék és számlák, A vidéki
bank érdekes esete a kolozsvárral, Kiszérvényesek a
Kézdivásárhelyi Kisegítő fúziója ellen, Hogy jubilál-
hatna a Kalapkirály, stb. Rendkívül gazdag és érdekes
a Közgazdasági rovat, amely mindenkit érde-
kel. Az „Ellenőr” kapható az egész országban,
ára 20 lej.

* **Munkaszerető régi tisztviselő,** könyvelő
levelező, különösen faszakmában jártas úgy
belső, mint külső munkálatoknál elhelyezkedést
keres. Megkeresések „Szerény igények” alatt a
kiadóba kéretnek. 8

* **Keresek egy használt, de jó állapotban**
levő szénaprést. Vajda, Primăria Gheorgheni. 2-2

* **Str. Elena 16. (volt Rákóczi u.) alatt**
levő ház, mely áll 2 szoba, konyha, mellékh-
elyiségekkel, gazdasági épületekkel, kerttel, örök
áron eladó.

Ugyanott komplet jó karban levő szalon-
garnitúra.

Érdeklődők forduljanak fenti címre. 3-1

* **A helybeli áll. liceum igazgatósága** ez
uton is felhívja azon gazdák figyelmét, akik a
jövő iskolai évben tanulókat akarnak szállásba
venni, hogy ezirányu szándékukat a liceum tit-
kári hivatalánál f. hó 20-ig feltétlenül jelentsék
be (naponként, kivéve a vasár- és ünnepnapo-
kat d. e. 11—12-ig). Az engedélyt az igazgató-
ság a miniszteri rendelet értelmében csak azok-
nak a tulajdonosoknak adja ki, akiknél elegendő
garanciát talál arra, hogy a rájuk bízott tanu-
lók úgy egészségi, mint általános fegyelmi szem-
pontból megfelelő ellenőrzés alatt lesznek. Az
igazgatóság alkalmat fog találni arra, hogy az
illető gazdáknak ebből a szempontból utasítások-
kal szolgáljon. Engedély nélkül senki sem fo-
gadhat fel tanulót szállásra.

Hirlapi nyugtázás.

A felsősófalvi tűzkárosultak javára a Magyar
Párt helyi tagozatának az összes jótékonyági egyle-
tek bevonásával eszközölt gyűjtés pénzbeli eredmé-
nyének elszámolása gyűjtőívek szerint:

1. Kovács Pálné és Szilágyi Dóra gy. ivén . . .	800 lej
2. Kóti Mariska és Benedek Bözsi gy. ivén . . .	388 lej
3. Ambrus Imréné, Matta Rózsika gy. ivén . . .	1170 lej
4. Chrestels Hilda és Szócs Bözsi gy. ivén . . .	490 lej
5. György Irénke és Strasser Iduka gy. ivén . . .	450 lej
6. Márton M. és Szentpétery Rózsika gy. ivén . . .	212 lej
7. Kémenes M. és Szakács Irén gy. ivén . . .	325 lej
8. Novák B.-né és Stefáni M.-né gy. ivén . . .	100 lej
9. Albert Annus és Szekula M. gy. ivén . . .	178 lej
10. Nagy Mária és Györgypál M. gy. ivén . . .	350 lej
11. Lengyel Nelli és Kari Etuska gy. ivén . . .	55 lej
12. Id. Blénesy Félix adománya . . .	100 lej
13. N. N. adománya . . .	50 lej
15. 12 drb. tojás értéke . . .	18 lej
Összesen: . . .	4686 lej

I. Junius 26-án kolozsvári ref. püspöki hivatalnak
megküldve . . . 2830 lej

II. Augusztus 6-án felsősófalvi lelkészi hiva-
talnak megküldve . . . 1790 lej

III. Utalvány, portó és bélyeg . . . 66 lej

Összesen: . . . 4686 lej

Megjegyezni kívánjuk, hogy a természetbeni ado-
mányok elszámolását nem közölhetjük, mivel azok
még nincsenek beszolgáltatva.

Gheorgheni, 1931. augusztus 6-án.

Dr. Ferenczy Balázs
m. p. titkár.

KÖZGAZDASÁG.

E. Deér Kálmán a „Steaua Românei” Biztosítónál.

Amint értesülünk, E. Deér Kálmán, a Trans-
sylvania Bank R. T. gyergyószentmiklósi fiók-
jának eddigi igazgatója, az Agrárbank fiókjának
volt igazgatója, augusztus elsejével a Steaua
Românei biztosító társaság főtisztviselője lett.
A Steaua Românei számára igen sokat jelent,
hogy Deér Kálmánt sikerült főtisztviselőjéül
megnyernie, miután a kitűnő modoru és becsü-
letességéről általánosan ismert új főtisztviselő-
nek szerződötése csak üzletkörének kibővítését
jelentheti.

Sok szerencsét kívánunk egész Gyergyó
szeretett Kálmán bácsijának új állásában, ame-
lyet minden bizonnyal olyan lelkiismeretesen,
szeretettel és szerencsével fog betölteni, mint
eddigi hivatását.

Deér Kálmán egyike Gyergyószentmiklós
legelfoglaltabb embereinek, akinek azonban ren-
geteg munkája mellett mindig jut arra ideje,
hogy részét a köztevékenységből kivegye. Mű-
kedvelő előadások lelke, az önkéntes tűzoltó-
egyesület egyik fenntartója és évtizedek óta
elnöke, minden társadalmi megmozdulás lelkes
vezére volt eddig és remélhetőleg lesz még
sokáig.

A „Steaua Românei” amint mondtuk,
kitűnő üzletet csinál új főtisztviselőjével, aki
a közönség előtt az eddig is rokonszenves biztosí-
tótársaságot bizonyára még sokkal népszerűbbé
fogja tenni.

Augusztus elsejétől tehát a Steaua Ro-
mânei Deér Kálmán, a mindenki által kedvelt
Weinstein Eduarddal karöltve képviselik. E tény
az eddig is nagy üzletkörnek örvendő biztosító-
társaság összeköttetéseinek további széleskörű
kiépítését eredményezi.

Lapzártakor vesszük a hirt, hogy dr. Barabás János letartóztatását szombaton d. e. 11 órakor a törvényszék 30 napra megerősítette.

Az Uránia mozgó hirei.

F. hó 8. és 9-én, szombaton és vasárnap
Vikingek.

Monumentális hangos, 100%-ban színes filmremek, melyben az ezer évvel ezelőtt élő ősgermán kalózok élete tárul elénk, kiknek féktelen szenvedélyeit s vad indulatait csak a kereszténység bírta megfékezni. Csodás jelenetei s különleges zenéje a szezon legnagyobb slágerévé avatják.

F. hó 12., 13-án, szerdán és csütörtökön
Hét főbűn hajója.

Elsőrangú kalandofilm, mely bővelkedik az izgalmas jelenetekben s pompásabbnál pompásabb tájfelvételekben. A cselekmény egy világkörüli utazgató yachton s az utbaeső metropolisokban játszódik le. A főszereplő a legnagyobb német diva: Brigitte Helm.

F. hó 15., 16-án, szombaton és vasárnap
Csak Te.
(Nur Du.)

A legszenzációsabb német hangos, énekes filmoperette, melynek zenéjét a világhírű Jean Gilbert, szcenáriumát pedig Vajda László írták, főszereplői pedig: Charlotte Ander, a „Zwei Herzen“-ből ismert Walter Janssen és Halmay Tibor.

SPORT.

Tenniszezőink Kolozsváron.

A múlt hét keddjén vette kezdetét az az impozáns tennisz-verseny, melyet a Kolozsvári Atlétikai Club évente megrendezni szokott s melyre Középeurópa legjobb versenyzői, élükön Kehrling magyar bajnokkal nevezésüket évről-évre le szokták adni.

Ez alkalommal azonban a mezőny különösen kibővült, mert a csehek, lengyelek, jugoszlávok teljes és legjobb garnitúráikat küldötték a hazai (magyar és román) elit gárda ellen. Novotny, Nedbalek a csehek sokszoros bajnokai, Stolarov, Volkner a lengyelek erőlistájának a legelsői, a „Davis“ kup kiküldöttje, a teljes magyar mezőny volt a versenyek érdeklődésének gyupontja.

Ezt a nemzetközi küzdelmet megelőzte az ugynevezett K. A. C. Kupa-verseny, melyre az ország legjobb nyolc csapata adta le nevezését s melyen a Gy. S. E. tennisz-szakosztálya is indította ifjait. A junior-kupára a Barabássy Babkó, Zárug Lencsi, Bazilidesz Tibor és Lázár Mityu együttes utazott föl.

A sorsolás folyamán elsőnek a nagyváradi A. C. csapatával kerültek össze. Azzal a csapattal, mely már két ízben nyerte ezt az értékes trofeát. A gyergyóiak, ifjaink, 4:0-ra verik Nagyváradot, kik szomorú szívvel és megdöbbentve hagyják ott a küzdőteret. A középmérkőzések folyamán a T. C. ellen győző s az elmúlt év folyamán ezt a kupát nyerő Kolozsvári Haggibor állott föl ellenünk s a négy pompás pályán egyszerre folyó küzdelmek során Gyergyó 4:2-re győz ellenfele fölött s ezzel a győzelmével veretlenül kerül a döntőbe, hol a K. A. C., a rendező egyesület kitűnő és különös klasszist képviselő együttese lett az ellenfél. Ez a mérkőzés feledhetetlenül szép volt s annak minden fázisa igazán izgalmas:

Bazilidesz veszt Pusstay (K. A. C.) ellen, ki csak pár nappal előbb nyerte meg a nagyváradi nemzetközi ifjúsági bajnokságot; Lázár Mityu viszont megveri gróf Logotettyt. A hét számból álló mérkőzés állása 1:1.

A férfi párost a K. A. C. nyeri, a női párost a gyergyóiak.

Verseny állása 2:2. Zárug Lencsi veszt gróf Böldy ellen, Barabássy Babkó megveri Kenderessyt, a kerületi ifjúsági bajnoknőt bravúros küzdelem után, de biztosan.

A küzdelem 3:3-ra áll.

Az izgalom tetőfokára hágott s a hátralévő vegyespáros egyenlő ellenfelek ádáz harca volt az elsőségért, hol már mecs labdája, kupa-

győztes labdája volt a gyergyói csapatnak, de 8:6 és 12:10 arányban a scorét a szerencsésebb K. A. C. nyerte meg s így a kupát is.

A második helyért még meg kellett vernie Gyergyónak a Kolozsvári Tennisz Club versenyzőit is, hol Bazilidesz a T. C. legjobb játékosát, Diamantot 6:3, 6:4 győzte le.

A megérdemelt és hősi küzdelmek árán kivívott második hely jutalma ezüst plakett volt.

A nemzetközi küzdelmekre ott maradó csapatunk az illusztris mezőnyben is szerzett egy-két értékes győzelmet:

Bazilidesz Weisz Haggibort 6:1, 6:1-re, Fuchs NAC-ot 6:4, 6:1-re veri; Lázár Mityu, Bürger marosvásárhelyi jóképességű játékost 3:6, 6:1 és 6:0-ra győzi le.

A verseny legnagyobb szenzációja Barabássy Babkó szereplése és győzelme volt, ki az elsőosztályú nemzetközi vegyes páros küzdelmek kapcsán, oldalán Balázs Iván jugoszláv bajnokkal, három szettes erős küzdelem után megveri a cseh bajnok Nedbalek és az aradi és országos II. osztályú bajnok, Ászlán párt.

Barabássy a nemzetközi ifjúsági női egyesben harmadik helyezést ért el.

A kolozsvári versenyeken, melyek nyolc napon át tartottak, Gyergyó junior együttese élénk meglepetést és méltó feltűnést keltett.

A kolozsvári napisajtó egy héten át volt kénytelen elismerő hangon írni a „feltűnést keltő gyergyóiakról“, kik egy kis mezővároskából vitték föl tudásukat, szorgalmas munkájuk gyümölcsét a metropolisok falai alól összesereglt, hivatásos trénerekkel, versenyrutinnal fölnevelt nagytudású és nagynevű versenyzők táborába ellen akkor, mikor az ország igen sok nagyvárosa Brassóból Temesvárig és Szegentől a regáti városokig sem csapatot, sem a küzdelmek sorsát befolyásolni tudó versenyzőt kiállítani nem tudott.

Versenyzőink becsületet szereztek Gyergyónak is s azért mi is hálásak vagyunk.

g.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott L. Damó Dénes elhalálozása alkalmával a Gyergyószentmiklósi Ipartestület Temetkezési Segélyosztályától 5000 Lei temetkezési segílyt felvettem.

Amidőn a Temetkezési Segélyosztálynak köszönetemet fejezem ki a gyors és előzékeny kifizetésért, egyben a legmelegebben ajánlhatom polgártársaimnak e humánus intézményt.

Gheorgheni, 1931. július 21.

György Kálmán.

(Ez a 43-ik haláleset. A segélyosztály kifizett eddig 215.000 lej segílyt.)

Köszönetnyilvánítás.

Férjem elhunytá alkalmából a magam és rokonságom nevében hálás köszönetet nyilvánítok mindazon jó ismerőseinknek, barátainknak és egyesületeknek, akik fájdalmunkat szíves látogatásaikkal, vigasztalásukkal és részvételükkel enyhíteni igyekeztek.

Ditró, 1931. aug. 1.

Özv. Császár Istvánné.

Köszönetnyilvánítás.

Feledhetetlen jó édesanyánk, özv. Buslig Tódorné elhunytá alkalmával mindazoknak, akik gyászos fájdalmunkat részvételükkel enyhíteni igyekeztek és a temetésen megjelentek, ezúton mondunk köszönetet.

Gyergyószentmiklós, 1931. augusztus 7.

A gyászoló család.

* Fogorvosi rendelésem újra megközdését van szerencsém tudatni a t. közönséggel Wiener Waldemar ur autorizált dentista technikai munkáitával kapcsolatban. — Elvállalok mindennemű, a fogászat körébe tartozó műveletet. Rendelési idő 10—2 óráig.
Dr. Nagy Lajos, városi orvos. 2-1

Hirdetmény.

A helybeli áll. liceum igazgatósága ezennel zárt írásbeli árlejtést hirdet a liceummal kapcsolatos internátus részére az 1931—32. iskolai évben szállítandó:

- husra,
- liszt és liszttermékekre,
- fűszerre,
- tej és tejtermékekre.

Ajánlatokat csakis önálló, bejegyzett cégektől fogadunk el.

Határidő 1931. aug. 30. d. u. 5 óra. Később beérkező ajánlatok nem vehetők figyelembe.

Igazgatóság.

Szám: 166/1931.

Feladasi hirdetmény.

A tekerőpataki Közbirtokosság igazgatósága a „Szándulyi“ 1930—31. évi fenyővágásban 1323 birtokos tag fajárandóságának 4 bárcája, mely 3980 drb lábonálló 2037.760 m³ tartalommal 4 tételben folyó év aug. 16-án d. u. 4 órakor a közbirtokossági iroda helyiségében tartandó nyilvános zárt és szóbeli árverésen el fog adatni.

Az eladási feltételek a közbirtokossági irodán megtekinthetők.

Tekerőpatak, 1931. júl. hó 28-án.

Benedek Lajos,
elnök.

Ferencz József,
k. b. jegyző.

A legjobb magyar és német könyveket olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bözsi kölcsönkönyvtárába

(Str. Reg. Ferdinand 14.) Telefon: 11.

Állandóan új könyvek. Kedvező feltételek.

Nyitva: 24
mindennap d. e. 11-től d. u. 5-ig.

A marosvásárhelyi 70 ágyas modern szanatórium

műtő és szülőszobákkal, Röntgen-, hydro- és elektroterápiával, quarz és diathermiával, bacteriologiai és chemiai laboratoriumokkal stb. berendezve, továbbá hideg-, melegvízzel, központi fűtéssel, lifttel, rádióval felszerelve.

Felvez: Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, beldeg-, bőr-, urológiai-, fül-, orr-, gége-, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket.